

ISSN 2226-0099

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ТАВРІЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 76 ч.2

Херсон – 2011

0,12-0,19, що вказує на слабкий прямий зв'язок між цими показниками. Зі зростанням віку кнурів зростає відповідно і маса сім'яників. Найбільший кореляційний зв'язок між цими показниками встановлено у віці 24 місяці $r = 0,42-0,57$, що наближається до прямого середнього зв'язку.

Висновки та пропозиції. На основі проведених досліджень констатуємо, що за живою масою та екстер'єрними показниками кнурці в певному віковому періоді відповідають вимогам класу еліта, що свідчить про повноцінну збалансовану годівлю та оптимальні умови вирощування ремонтних кнурців вивчаємих порід. На цій основі виявлений високий генетичний потенціал їх росту та розвитку. Відмічаються певні відхилення в показниках інтенсивності формування, індексу напруги та індексу рівномірності росту у кнурів породи ЧБПП та ДУСС.

Природно, що у кнурів-плідників з віком збільшується маса і розмір сім'яників. Установлено позитивний кореляційний зв'язок між живою масою і масою сім'яників. Динаміка росту та інтенсивність наростання живої маси кнурів та маси їх сім'яників має найвищий відносний рівень у 2-4-місячному віці, тобто з початком сперматогенезу. В умовах інтенсивного вирощування та раціонального використання в племзаводах статева зрілість у кнурців настає в 4-5-місячному віці, а в 6-місячному віці проводиться оцінка кнурців за власним розвитком та спермопродукцією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Акневіський Ю. П. Закономірності росту свиней різних генотипів // Ю.П. Акневіський, Л.П. Гришина. - Вісник аграрної науки Причорномор'я. - Миколаїв. - 2006. - В. 3(35). - Том 2. - С.166.
2. Басовський М. З. Вирощування, оцінка і використання плідників / М. З. Басовський, І. А. Рудик, В. П. Буркат- К. : Урожай, 1992. -С. 163-178.
3. Остапчук П. П. Выращивание и племенное использование хряков / П. П. Остапчук- К. : Издательство УСХА, 1992. - 168 с.
4. Походня Г. С. Теория и практика воспроизводства и выращивания свиней / Г. С. Походня. - М. : Агропромиздат, 1990.-271 с.
5. Рибалко В. П. Выращивание и оценка хряков в условиях злевера / В. П. Рибалко. - М. : Агропромиздат, 1990. Т)31 с.

УДК 636. 47.082

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОРОДИ КНУРІВ З ЇХ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЮ ЗДАТНІСТЮ

Мельник В.О. – к. б. н., доцент,

Кот С.П. – к. б. н., доцент,

Бондар А.О. – к. с.-г. н., доцент,

Миколаївський державний аграрний університет

Постановка проблеми. Підвищення ефективності ведення свинарства на сучасному етапі відновлення галузі повинно базуватися на породному потенціалі та високій біологічній відтворній здатності свиней. Особливу увагу необхідно приділяти ор-

ганізації штучного осіменіння свиней, забезпеченню оціненими, високопродуктивними кнурами-плідниками всіх господарств різної форми власності [1, 2, 4].

У більшості країн світу з високорозвиненим свинарством головна увага приділяється оцінці племінних якостей кнурів-плідників та широкому використанню поліпшувачів.

Відтворювальні властивості кнурів є одним із основних показників, які забезпечують удосконалення стада. На думку [1, 4, 6], рівень відтворних якостей свиноматок значною мірою залежить від запліднювальної здатності сперми кнурів-плідників, якість якої залежить від породи, віку, режиму використання, умов годівлі й утримання, пори року та інше.

Стан вивчення проблеми. Продуктивність того чи іншого стада свиней більш ніж як на 50% залежить від якості сперми кнура. При застосуванні в господарствах штучного осіменіння свиноматок у декілька разів збільшується вплив кнурів-плідників на продуктивність стада, тому особливо підвищуються вимоги при їх оцінці та відборі. Тому завершуючим етапом оцінки спермопродуктивності кнурів є запліднююча здатність їх та вплив на відтворювальні якості свиноматок [2, 5].

Нами проведені дослідження з вивчення відтворювальної здатності кнурів порід ВБ(АС) - велика біла англійської селекції, ЧБП - червона білопопаса, Д - дюрок.

Завдання і методика досліджень. Дослідження було проведено у племзаводі СГПП «Техмет - Юг» Жовтневого району Миколаївської області.

Запліднюючу здатність сперми кнурів визначали після штучного осіменіння свиноматок нефракційним способом. Основні показники відтворної якості спарованих з ними свиноматок визначали після опоросу та відлучення поросят. Для того, щоб зменшити вплив материнського фактора, осіменіння вищеназваними кнурами проводили на трьохпородних (ВБхЧБПхД) свиноматках, що були в господарстві.

Відтворювальні якості свиноматок вивчали за відсотком заплідненості, багатоплідністю, великоплідністю та масою і кількістю поросят при відлученні [3].

Статистичну обробку цифрового матеріалу виконували стандартним біометричним методом з використанням ПЕОМ у форматі табличного редактора Місгозої Excel. Вірогідність одержаних величин та відмінностей між групами визначали за допомогою критеріїв Стьюдента при трьох рівнях значимості "р" (0,05; 0,01; 0,001).

Результати досліджень. Відтворювальна здатність кнурів різних порід та їх вплив на відтворювальну якість свиноматок наведені в таблиці 1.

Як свідчать дані таблиці, запліднювальна здатність була найбільшою у кнурів-плідників породи ЧБП - 84,0%, що на 2,9% вище кнурів ВБ(АС) і на 0,7% кнурів Д. Найбільший показник багатоплідності спостерігався у свиноматок осіменених кнурами ЧБП і становив - 10,77 гол., що на 0,21 - 1,12 поросяти більше, ніж у свиноматок осіменених кнурами породи ВБ(АС) і Д ($p < 0,05$). Треба відмітити, що маса поросят при народженні була достатньо високою. Великоплідність поросят у свиноматок осіменених кнурами породи ЧБП становила 1,52 кг, що вірогідно більше від поєднань з кнурами породи ВБ(АС) на 0,12 кг, Д на 0,13 кг ($p < 0,01$).

Установлена вірогідна різниця за масою поросят у віці 60 днів від свиноматок, осіменених кнурами породи ЧБП та Д. Ці показники становили відповідно 21,81 кг і 20,43 кг і переважали показник у свиноматок, осіменених кнурами породи ВБ(АС) на 2,61 та 1,23 кг при ($p < 0,001$). Збереженість приплоду за цих по-

еднань відповідно: у віці 30 днів - 95,1 та 91,9 %; у віці 60 днів - 87,3 та 88,2 %, порівняно зі свиноматками, осімененими кнурами ВБ(АС): 89,8; 86,0 %.

Таблиця 1 - Відтворювальна здатність кнурів-плідників залежно від породи, $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Порода		ВБ(АС)	ЧБП	Д	
Кількість кнурів, гол		4	5	5	
Осіменено маток, гол		37	25	30	
Запліднилось свиноматок	шт	30	21	25	
	%	81,1	84,0	83,3	
Багатоплідність, гол	усього	11,38±0,353	11,46±0,319	10,65±0,291	
	у т.ч. живих	10,56±0,324	10,77±0,335	9,65±0,246*	
Великоплідність, кг		1,40±0,023	1,52±0,034**	1,39±0,029	
Вік поросят	30 днів	кількість поросят, гол	9,48±0,267	10,24±0,223	8,86±0,182
		жива маса поросяти, кг	5,84±0,191	6,24±0,325	5,83±0,215
	60 днів	кількість поросят, гол	9,08±0,225	9,40±0,237	8,51±0,119
		жива маса поросяти, кг	19,20±0,218	21,81±0,265***	20,43±0,192***
Збереженість, %	у віці 30 днів	89,8	95,1	91,9	
	у віці 60 днів	86	87,3	88,2	

Примітки: * - $p < 0,05$; ** - $p < 0,01$; *** - $p < 0,001$

Висновки та пропозиції. Відтворювальна здатність кнурів-плідників впливає на відтворювальну якість свиноматок. На основі результатів досліджень щодо відтворювальної здатності кнурів-плідників, встановлено вищий відсоток запліднення (84%) у свиноматок, осіменених кнурами породи ЧБП; багатоплідність маток, осіменених кнурами Д, вірогідно поступається свиноматкам, осіменених кнурами ВБ(АС) та ЧБП. Виявлено позитивний вплив кнурів ЧБП і Д на підвищення маси одного поросяти у віці 60 днів та високу збереженість поросят.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Акімов С.В., Оксинюк А.Н. Господарсько-біологічні особливості кнурів різного напрямку продуктивності // Свинарство. - 1999. - №54. - С.49-54.
2. Квасницький А.В. Искусственное осеменение свиней / А. В. Квасницький - К.: Урожай, 1983. - 188с.
3. Сучасні методики досліджень у свинарстві / Інститут свинарства ім. О. В.Квасницького УААН За редакцією В. П. Рибалко, М. Д. Березовський, Г. А. Богданов, В. Ф. Коваленко, Н. А. Мартиненко, В. М. Нагаевич, Л. Г. Петретяцько, А. М. Шоста. - Полтава, 2005. - 227 с.
4. Остапчук П.П. Выращивание и племенное использование хряков. - К.: изд. УСХА, 1992. - 61с.
5. Файзулін Р.А. Оцінка кнурів-плідників за запліднювальною здатністю їх сперми в умовах промислового комплексу / Р.А. Файзулін // Свиноводство. - К.: Урожай. - 1991. - № 47. - С.79-81.

ТАВРІЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 76 ч.2

Підписано до друку 12.12.2011 р.

Формат 60x841/16. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 35,81. Наклад 300 прим.

Видавець Грінь Д.С.,
73033, м. Херсон, а/с № 15
e-mail: dimg@meta.ua
Свід. сер. ДК № 4094 від 17.06.2011